

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Thomæ Młodzianowski, Poloni, Societatis Jesu,
Prælectionum Theologicarum Tomus ...**

De Deo, Angelis Et Actibus Humanis

Młodzianowski, Tomasz

Moguntiae, 1682

Difficultas II. De Mensura collatæ primæ gratiæ Angelis?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-82949](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-82949)

nego Conf. Ratio, quia nullum est fundamentum, quod omnis dignissimus modus merendi, concedendus sit Angelis.

Dixi Transito Ant. Quia mereri gratiam de condigno, supposito quod fuerit etiam acquiritur ex propria supernaturali dispositione, melius est, quam caruisse illa dispositione: nam & fit conjunctio duarum perfectionum, supponiturque quod etiam sit bonum, non omnem perfectionem ab extrinseco accipere, sed etiam esse sibi suae perfectionis causam.

Objicitur 3. Christo Domino gratia non est data propter merita, cum tamen hoc fuisset, honorificentius illi, commode potuisset Deus eam dare, post praevisa bona opera: Neque obstat quod haec gratia debita fuerit ratione unionis: Nam etiam ratione unionis debebatur gloria corporis, & tamen Deus dedit illam propter opera.

Respondet Suar. quod adhuc etiam in hac instantia, salvetur hoc principium, quod sit honorificentius per propriam dispositionem, vel ex gratia adjuto, habere gratiam: quia illa etiam gratia Christo collata, erat quasi passio emanata à gratia unionis: & ita habuit illam à se, nobiliori modo. Deinde responderi potest, quod Antecedens procedere possit vel de gratia unionis, vel de gratia gratum faciente. Primam gratiam non potuit mereri Christus, quia non cadit sub meritum: & quia deberet ante illam supponi cum persona: quae persona vel foret creata, vel increata: Si increata, ergo supponeretur habere sibi unitam illam personam, antequam supponeretur habere: cum non nisi post merita supponatur esse terminatus illa persona; non etiam posset supponi persona creata, quia hanc fides illi negat: & tamen deberet praesupponi cum aliqua; quia actiones sunt suppositivum. Quod longè magis urget in sententia intelligente entitativè subsistentiam; Nam in hac sententia non posset supponi cum sola natura, principiante illas actiones. Quod si res sit de gratia gratum faciente, si illam jam terminatam natura personam Verbi non haberet, non haberet aliquid ex primariis suis bonis, vel aliunde illam haberet, quam ex exigentia sua intrinsecâ; quod est insigne quoddam malum, gratia unionis: ad eum planè modum, quo malum esset materiae, non ex se emanare quantitatem, sed aliunde illam habere; nihil autem simile sequitur, si dicantur Angeli, se disponere, propriis supernaturalibus meritis ad gratiam; hinc si ex gratia unionis permanet gratia sanctificans, adhuc verum erit dicere, quod quodammodo Christus sit sibi principium & Auctor gratiae, quae est, gratia unionis, tanquam passio debita. Nullo autem modo Angelus esset sibi quodammodo auctor hujus perfectionis, quae est gratia, si propriis supernaturalibus meritis, ad illam se non disponeret.

Quando autem addit Arriaga, quod magis in hoc appareat liberalitas Dei, & magis ostendatur artificis potentia, quando ipse per se & immediate ornat & perficit opus suum, quam si ipsum opus, ut sic dicam, sibi procuret ornatum, quod inquam addit, non convincit. Quia major esset liberalitas si sine ullo merito, dedisset illis Deus gloriam, & tamen dicuntur mereri eandem. Negari etiam potest, majorem esse exinde artificis gloriam, quia non est major horologiopag gloria, quia reparare potest horologium, quam esset, si daret vim ipsi horologio instruendi se, rotandi, & in statum perfectum deducendi: Nam habebit gloriam non solum ex eo, quod ipse possit facere; sed etiam quod fecerit alium, idem potentem facere.

DIFFICULTAS II.

De Mensura collatae primae gratiae Angelis?

Supponunt Theologi, quod non omnibus Angelis, aequalis gratia sit data, etiam pro primo sui esse instanti, hujus persuasionis tale ponit fundamentum Suar. L. 5. c. 10. quia sancti Angeli non sunt aequales in gloria: id enim videtur innuere Script. ut dum Raphaël appellat se unum ex septem qui stant ante Dominum: dum dicitur; Michaël unus ex primis Principibus. Et sicut sancti homines, differunt in gloria sicut stella à stella, ita & Angeli: debuerunt ergo etiam esse in aequales in sanctitate, & meritis: gradus enim gloriae respondet merito; Ergo & in primo instanti viae fuerunt in aequales in gratia: sicut enim inaequalitas quam Angeli habent in gloria, fuit ex primaria intentione & praedestinatione Dei: ita verisimile est inchoasse Deum illam sanctificationem, cum varietate proportionata illi termino.

Hoc fundamentum in quantum respicit sensum communem DD. bonum est; ceterum uno convincit. Nam in primis prima propositio non evidenter deducitur ex Script. Primitas enim illa & Principatus bene possunt explicari de excellentia naturali, officio & similia. Inaequalitas etiam hominum in gloria, non probat inaequalitatem Angelorum: quia nec è converso inaequalitas Angelorum in prima gratia, probat inaequalitatem hominum, in gratia, vi Baptismi collata. Secunda propositio vera est, sed verificatur ratione inaequalium meritorum. Tertia non convincit; Nam etiam in nobis inaequalitas in gloria oritur ex praedestinatione Dei: neque tamen verisimile est quod Deus sanctificationem nostram, cum eadem varietate inchoarit. Et licet quidem Congruentiae non debeant de facili rejici, id intelligendum est ceteris paribus: Nam si assumant principium quod retorisione in eadem materia solvetur, talis Congruentia titulum Congruentiae non meretur.

Porro

Porro circa titulum Quæstionis, in hoc est Difficultas: An secundum proportionem naturæ ad naturam, fuerit servata proportio in collatione majoris vel minoris gratiæ.

DICENDUM est. *Secundum proportionem naturæ ad naturam, fuisse collatam gratiam Angelis.* Non est hic Conclusionis sensus, quasi meritum fuerit, vel condignitas, in natura, ad aliquid supernaturale, sed est iste sensus: quod liberè Deus assumpsit sibi prædictam mensuram. Est Conclusio S. Thomæ, Magistri, & aliorum, quos sequitur cit. Suarez, licet censeat non esse ita certam, quin oppositum negari debeat ullo modo contigisse. Arriaga autem d. 20. n. 45. docet, pro utraque parte suspendendum esse assensum. Procedit autem Resolutio hujus puncti ex suppositione distinctionis specificæ Angelorum.

PROBATUR Conclusio unica Ratione. Quia scilicet id ex una parte non implicat: ex alia parte ita factum esse, suadet Auctoritas Doctorum.

I. Auctoritas est Basil. L. de Spiritu S. c. 16. *Cælorum virtutes non suapte natura sanctæ sunt, sed juxta proportionem, quâ se invicem superant, à Spiritu, habent sanctificationis mensuram.* Quæ unius Auctoritas fulta aliorum favente phrasi, fundat judicium probabile, circa quæstionem de facto.

II. Auctoritas est Damasc. L. 2. c. 5. *Per Sancti Spiritus sanctificationem (supple Angeli) omnes perfectionis numeros acceperunt; ita tamen ut pro sua quisque dignitate & classe, luminis, gratiæque participes sint.* Dicit autem hæc Damasc. ex suppositione distinctionis specificæ Angelorum: quia aliàs de illa dubitat.

III. Auctoritas est Dionysii L. de Cæl. Hier. c. 7. ubi ait; *Merito prima illa cælestis functio ab altissimis spiritibus agitur, cum sit ordo omnibus celsior atque sacrator.*

Neque valet si dicas cum Arriaga. Locum hunc explicari posse de differentia ordinum, ad quem evecti sunt: hoc enim arbitrariè assumitur. Deinde ipsa evectio non potest referri in altius officium, & ordinem; hoc enim esset idem per idem explicare. Ergo debet referri in ipsam conditionem naturæ, cum tamen evectioni, respondeat sanctitas adeoque & naturæ. Denique quia expressè meminit Dion. sacrationis seu sanctitatis. Et certè si verum est, quia quod aliquis dignior officio, eò major est illius sanctitas: & si verum est, quod dignior officio est, eò dignior naturâ, prudenter inferetur quod proportio collatæ gratiæ, secuta sit proportionem dignitatis naturæ.

OBJICIT I. Arriaga. Ut appareat, Deum id non ex necessitate aut ex debito facere, sed liberaliter congruebat, ne hanc proportionem servaret: ad eum modum quo vocatis in vineam dedit tantum uni quantum & aliis: Ita ut etiam hic possit dicere; An oculus tuus nequâ est &c.

RESPONDETUR. Concedendo etiam pro opposita parte dari Congruentias: quia etiam opposita pars, non est improbabilis; sed negoilas esse convictas: hæc enim quæ adfertur, multum probat; probaret enim debuisse alicui Angelo vel aliquibus, non dari gratiam ne videretur generi illorum debita; probat etiam multum; quia probat debuisse dari gratiam æqualem omnibus Angelis: sicut in vinea, æqualis denarius, singulis est datus.

Quando autem urget non dari majorem gratiam hominibus, quod meliorem habent indolem, id non convincit; quia ab uno facto libero, non tenet Consequentia ad aliud, si aliunde ad hoc, non urgeat necessitas. Et si pro una parte sint locutiones Patrum, non sint pro alia. Per quod etiam responderi debet, cur hominibus altius beandis, non detur omnibus major gratia.

OBJICIT sibi 2. Suarez; Inferius non potest esse mensura superioris, natura autem est inferior, quàm gratia.

RESPONDETUR. Inferius non posse esse mensuram necessariam & obligativam ad collationem superioris; potest tamen esse mensura ad placitum, & ex voluntate conferentis. Sicut enim ex voluntate confert gratiam; Ita ex voluntate potest assumere hanc potius, quàm illam mensuram.

OBJICIT sibi 3. idem. Sequeretur in primo instanti creationis, Luciferum cæteris Angelis fuisse sanctiorem, quod videtur absurdum, cur enim Deus illum in sanctitate cæteris præferret, quem sciebat non fuisse in gloria, cum illis collocandum.

RESPONDETUR. Sicut non est absurdum, quod aliqui homines sanctissimi fuerunt ante instans mortis, commissio tamen peccato damnati sunt: Sic nec in præfenti ullum est absurdum: non desunt enim Deo admirabiles suorum judiciorum rationes.

OBJICIT 4. Idem. Non est major data gratia, secundum proportionem naturalium dilectionum quas elicerunt Angeli: Ergo neque est data, secundum proportionem dignitatis naturalium. Supponit hoc argumentum, quod quod dignior fuit natura Angelica, eò etiam major fuit dignitas dilectionis naturalis.

RESPONDETUR. Potuisse hanc proportionem pro mensura adhiberi, non quod tunc illæ actiones habituræ essent formalitatem meriti, sed non nisi præcisam rationem mensuræ, liberè acceptæ: De facto tamen non esse assumptam hanc mensuram: quia illius non meminerunt Patres.

Quærit loco citato Arriaga, posito quod perfectioribus Angelis data sit gratia major, an eò melius, sint illi cooperati gratiæ? Sed affirmativè sentiendum est, quia quamvis nulla sit pro hoc clara auctoritas, deduci tamen ex eo potest, quod Deus majorem gratiam perfectioribus

Angeli

Angelis dedit, ideo ut impleat in prædestinatis suam voluntatē, de illis promovendis, ad maiorem gloriam, quæ intentio vacillasset, si magis cooperatio non fuisset auxiliis gratiæ, perfectiores Angeli: quia jam perfectiores habuissent minus meritum, consequenter & gloriam. Hinc cum Deus non omnes adultos æquali muneraturus sit gloria, nec providet de auxiliis æqualibus, saltem in ratione doni. Quanquam ex communibus nostrorum principiis, quamvis fuisset Angelis collata eadem in entitate gratia, potuisset adhuc esse in ipsis actionibus illorum major vel minor inæqualitas.

OBJICITUR 5. Per Conclusionem antecessentem probabile est disposuisse se Angelos ad primam infusionem gratiæ merito supernaturalem, ergo illud erat mensura dandæ gratiæ, ergo non dignitas naturæ.

RESPONDETUR. Possesse præsentem resolutionem procedere, in primis ex suppositione sententiæ, quod se non disposuerint ad gratiam, quæ etiam est probabilis. Rursus potest procedere non de gratia sanctificante, sed de ipsis auxiliis quod maiora & uberiora, perfectioribus Angelis sunt data, secundum perfectionem naturæ, minora inferioribus, quamvis ut dixi, id non sit necessarium omnino.

NOTO autem, quod in secundo instanti viæ in conferendis auxiliis ostenderit Deus inæqualitatem: Luciferum enim unum ē primis, si non omnium primum reliquit peccare; cum tamen infimo fortassis Angelo, donaverit auxilium congruum. Sed conclusio procedit de Angelis bonis, quos congruebat esse in gratia inæqualis: cum gloria etiam futuri essent inæquales: ut ita Deus procederet secundum suum propositum glorificandi Angelos.

DIFFICULTAS III.

De præcedentia Meriti ante Beatitudinem.

PRÆMITTO 1. Id quod solet ordinari doceri: *distingui scilicet instans Angelicum ab instanti temporis.* Instans Angelicum vocatur duratio certæ operationis Angelicæ. Instans autem temporis, est indivisibile ejusdem. Arriaga d. 20. n. 57. non determinat instantia Angelica per operationem ipsorum, eo quod dicat esse hanc regulam valde incertam; & expressè Scotus & Gabriel apud Suarez l. 5. c. 12. n. 5. docent, quod potuerint Angeli varios actus non tantum simul, sed etiam unum post alium exercere, & tamen hoc totum vocari secundum instans, vel secunda morula. Quia tamen hæc quæstio est de voce, cum pluribus loquendum erit; poteritque istud instans Angelicum, mensurari operatione una, & quidem non una arithmetice, sed per aliquam attributionem, ita ut plures operationes, propter attributionem, in unum instans

Angelicum colligantur v. g. Locutio Luciferi ad malos; Michaëlis ad bonos, illorum instigatio, horum consultatio, illorum consensus ad malum, horum ad bonum &c.

PRÆMITTO 2. *Quid, & quot sint hæc instantia?* Illa sic numerat cit. Suar. n. 13. Primum instans viæ Angelicæ complectebatur notitiam supernaturalem Dei unius & remuneratoris. Secundum complectebatur propositionem illius objecti, circa quod debuerunt mereri vel demereri, in eodem instanti fuit instigatio à capitibus, mutua collatio, tandemque consensus bono vel malo. Tertium instans complectebatur decretum Dei illos damnans hos præmians, huiusque tertii instantis meminit nonnisi L. 6. c. 3. n. 5. Sed Cajetanus & Ferrariensis in eodem instanti ponunt viam & terminum Angelorum, consequenter pro bonis non nisi duas morulas, tres pro malis. Sed non apparet ratio, cur parificari quoad morulas non debeant. Totum autem hoc tempus, dicit Arriaga, se non veteri dicere, ut extendatur ad unum quadrantem horæ.

PRÆMITTO 3. *Omnino esse necessarium & malos in viâ & bonos fuisse.* Quia aliàs boni debuissent mereri in statu beatitudinis, & mali in statu damnationis, quod negatur à PP.

Ex occasione huius præmissi disputari potest: An sit possibile ut in statu Beatitudinis creati Angeli, simul pro priori naturæ mereantur beatitudinem.

DICENDUM est. *Possibile esse, ut Angeli (idem iudicium de aliis rationalibus creaturis) eodem instanti & meruerint beatitudinem & receperint.* Supponit Suarez Conclusionem apud Arriaga, expressè id docentem d. 20. n. 52. cum Martino d. 43. n. 7. contra Molina, Tannerum, & alios.

PROBATUR 1. Quia id non implicat Contradictionem.

PROBATUR 2. Possibile est eodem instanti recipere gratiam & eandem mereri: Ergo idem dicendum de Beatitudine.

PROBATUR 3. Quia si id implicaret, vel implicaret ex eo, quod in eodem instanti, ista duo perficerentur: vel ex eo quod Beatitudo non stet cum merito: vel ex aliquo alio principio: sed nihil horum est: Non primum, quia in eodem instanti possunt adhuc condistingui duo instantia naturæ, cur ergo pro priori naturæ instanti, non potuerint mereri, pro posteriori habere beatitudinem. Non officit etiam secundum, quia de facto Christus habuit visionem beatam, & tamen aliis merebatur, & sibi etiam aliqua, licet non augmentum gloriæ expresse, quæ docet Arriaga d. 21. a. n. 7. quod quidem congruat ex iustissima Dei dispositione, ne beati mereantur augmentum gloriæ, absolute tamen id non repugnat: Nam beatitudo ad multa opera potest relinquere libertatem. Non etiam officit aliquid aliud: quid enim illud?

Objr-